

Ronald Hoof

Royal tafel & Tonia stoelen

Neerloopweg 19, 4814 RS Breda, tel. 076-5221233, info@biermansinterieur.nl, www.bontempicasa.nl

BONTEMPI
CASA
www.bontempicasa.nl

Biermans Interieur Import BV

ARCHITECTUUR

FOTO: SASKIA VAN OSNABRUGGE

'architectuur kan de wereld redden'

Zoals Rotterdam een nachburgemeester heeft in Jules Deelder, heeft Amsterdam een dorpsarchitect: Ronald Hooft. Sinds 2002 verrijken hij en Herman Prast, met wie hij zijn bureau runt, de hoofdstad met verleidelijke, kosmopolitische interieurs voor restaurants, hotels en clubs. Stuk voor stuk plekken die je wilt zien en waar je gezien wilt worden.

GUSTAVINO

Jullie hebben een grote naam, maar toch een betrekkelijk klein bureau en een opvallend klein werkgebied. Hoe verhoudt zich dat met elkaar? Willen jullie niet de wereld veroveren, zoals bijvoorbeeld Rem Koolhaas?

“We hebben nu een twintigtal lopende projecten en die zijn allemaal binnen de grenzen van de metropool Amsterdam. De stad waar ik woon en waar ik geboren en getogen ben. Ik ben hier de dorpsarchitect, zeg ik wel eens. Dat is een logistieke en pragmatische keuze die voortkomt uit een enorme zucht naar kwaliteit, die voor ons heel erg in de detaillering van een ontwerp zit. Die detaillering bepaalt uiteindelijk helemaal de verschijningsvorm van wat we bedacht hebben, en om te kunnen garanderen dat de details uitgevoerd worden zoals we het willen, moet je er klaarblijkelijk bovenop zitten. Het gelimiteerde werkterrein heeft er ook mee te maken dat we de grootte van ons bureau en de intensiteit waarmee we werken

“Een dag niet ontworpen is een dag niet geleefd”

bewust op deze schaal willen houden. Het is nog elke dag zo dat zowel Herman als ik aan het ontwerpen zijn. Een dag niet ontworpen is een dag niet geleefd, zeg ik vaak. Als we 's avonds de deur van ons bureau achter ons dichttrekken is er altijd weer iets ontstaan dat er 's ochtends nog niet was - op z'n minst in gedachten. Dat vinden wij het leukste aspect van het vak, maar er is een aderlating in schaal voor nodig om dat je te kunnen veroorloven. Hoewel Rem Koolhaas' bureau weer van zulke enorme dimensies is dat ik zeker weet dat Rem zelf ook elke dag ontwerpt.”

Benader je opdrachten anders omdat je een kunstopleiding hebt genoten en geen architectuuropleiding?

“Inmiddels niet meer. Het enige is dat ik me niet architect mag noemen, omdat ik autodidact ben. Herman wel overigens, die is afgestudeerd aan de Technische Universiteit. Ik denk ik dat wij in onze benadering een conventioneel bureau zijn. Wat wel onconventioneel is aan ons, is dat we heel selectief zijn in de opdrachten die we aannemen. Het is een luxe dat we in deze tijd zo kieskeurig kunnen zijn en nog steeds groeien, maar dat komt volgens mij doordat we heel veel nadruk leggen op kwaliteit en dat begint bij de kwaliteit van de opdrachtgevers. Ik heb wel eens gekscherend beweerd dat het goed zou zijn als er een opleiding voor opdrachtgevers zou bestaan. We verwachten een flinke inspanning van ze, dat ze nadenken ►

GUSTAVINO

BRASSERIE HARKEMA

Wie is Ronald Hooft?

Ronald Hooft (1962) studeerde beeldende kunst aan de Gerrit Rietveld Academie en de Parson' s School of Design in New York. Vervolgens werkte hij als Art Director van Details Magazine in New York, als beeldend kunstenaar en als zelfstandig ontwerper. In 2002 startte Hooft met Herman Prast het bureau PrastHooft, dat naam maakte met prachtige horeca-interieurs in Amsterdam, zoals Brasserie Harkema, Club Escape en de restaurants P.King, D'Antica en Gustavino. Minder bekend maar net zo mooi zijn de kantoren, winkels en woonhuizen van Prast en Hooft. Naast ontwerper is Ronald Hooft columnist voor Het Parool en presenteert hij het programma KunstUur Architectuur voor de Avro. Privé is Hooft een echte family-man, getrouwd, drie kinderen: “Sorry, ik moet nu echt weg, mijn dochtertje heeft haar eerste voetbaltraining”. www.prasthooft.nl

over welk architectenbureau ze nemen en waarom. Ik zeg regelmatig tegen mensen die naar ons toe komen: geloof me, jij wilt ons niet, want wij doen iets anders dan waar jij van droomt en waar jij op hoopt. Niet uit arrogantie, maar omdat we er allebei niets mee op zouden schieten.”

Wat verwacht je dan precies van een opdrachtgever?

“Een ideale opdrachtgever, zakelijk of particulier, weet wat hij wil. Het begint heel basaal en banaal met een verlanglijstje: hoe wil je leven? Of: hoe wil je werken? Waar droom je van? Je kunt dan als architect een opdrachtgever heel snel uit een droom helpen, maar je kunt hem ook aan een droom helpen. Het kan wel eens zo zijn dat een project meer potentie in zich draagt dan de opdrachtgever bevroedde en waarop hij gehoopt had. Wij zijn er goed in om te faciliteren waar een opdrachtgever van droomt. De ideale opdrachtgever is ook iemand die heel betrokken is, dat is ontzettend belangrijk vind ik. Het blijft een wisselwerking van begin tot eind. Maar als je opgave als particulier is: ik wil gewoon een mooie bank en een mooie houten vloer, dan kun je beter naar een goede woonwinkel gaan. Daar zitten adviseurs die je uitstekend kunnen helpen. Voor zo'n opdracht heb je helemaal geen architect nodig.”

Kiezen voor jullie is toch ook kiezen voor een bepaalde stijl?

“Mwah, dat vind ik wel meevallen. Ik denk dat je onze projecten eerder aan de plattegrond herkent of aan de ruimtelijke indeling dan aan de stijl. Ik vind het leuk om te denken - maar wellicht is dat een illusie - dat ik opdrachtgevers zo stimuleer dat ze hun eigen stijl in het ontwerp kunnen leggen, dat wij ze helpen om hun eigen stijl te vinden.”

De omringende architectuur beïnvloedt mensen, een architect kan er dus voor zorgen dat mensen zich lekkerder voelen op een bepaalde plek. Van het niveau van een huis of interieur tot op stedenbouwkundig niveau. In je columns kun jij je behoorlijk druk maken om wat er op dat gebied allemaal mis gaat, nietwaar?

“Dat klopt. We ontwerpen ook wel eens openbare ruimtes en ik heb daar inderdaad een heel duidelijke visie op. Kijk, we zitten hier nu op dit terras, een semi-openbare ruimte. Maar je zou dit terras ook als een normale ruimte kunnen beschouwen en op die manier ontwerpen. Je hebt hier namelijk gewoon wanden - de gevels van de huizen en in feite vormt

de bomenrij achter het terras ook een wand - je hebt een vloerafwerking, je hebt meubilering, je hebt een route. Ik vind dat je bij de inrichting van een openbare ruimte dezelfde criteria moet gebruiken als bij een binnenruimte. In beide gevallen gaat het allemaal om de details, om de zorgvuldigheid waarmee het is bedacht, de liefde waarmee het is uitgevoerd en het vakmanschap waarmee het is gemaakt. Alleen dan kun je tot een kwalitatief hoogstaande ruimte komen en ik ben ervan overtuigd dat die kwaliteit invloed heeft op hoe mensen zich in zo'n ruimte bewegen en gedragen. Wat mensen als mooi of lelijk ervaren kun je gemakkelijk objectiveren aan de hand van het soort criteria dat ik net noemde. Je kunt gewoon statistisch, min of meer wetenschappelijk, met een aantal maatstaven bepalen waarom iets als een prettige openbare ruimte wordt ervaren of niet. Dat geldt op macro-schaal, maar ook voor je gangkast of je bureaula, als je helemaal terugzoomt. Smaak is iets was pas na

die objectieve basiscriteria gaat spelen en wat je vervolgens kunt gebruiken om variatie aanbrengen.”

Is het een kwestie van geld dat er vaak zo slecht en ondoordacht gebouwd wordt?

“Het korte antwoord is ‘ja’, maar het meer genuanceerde antwoord is dat dat geldt op termijn wel wordt opgebracht. Daar ben ik van overtuigd, en ik ben niet de enige. Hoogstaande kwaliteit op architectuurniveau en op stedenbouwkundig niveau, levert iets

op: duurzaamheid, maar ook een beter leefklimaat en betere leefomstandigheden. In die zin levert het een bijdrage aan de maatschappij en kan architectuur de wereld redden, om maar eens iets hoogdravends te zeggen. De invloed van de leefomgeving wordt altijd nog onderschat. Ik durf te beweren dat ons bureau, en ook andere bureaus, wonderen zouden kunnen doen in de zorg, de psychiatrie, de educatie, de bejaardenzorg, penitentiaire inrichtingen. Wij zouden daar veel meer voor ingeschakeld moeten worden. Nu denkt iedereen nog dat interieurarchitectuur een luxe-item is, iets wat je je alleen kunt veroorloven als je een restaurant, hotel of een winkel hebt. Maar geef mij een junkieopvang of een psychiatrische inrichting en ik zorg ervoor dat de mensen daar zich veel lekkerder voelen, dat de kwaliteit van hun bestaan

“Alles draait om de details, om de zorgvuldigheid waarmee iets is bedacht en de liefde waarmee het is uitgevoerd”

enorm vooruit gaat en wellicht ook dat ze in therapeutische zin sprongen maken.” **Zou het dan niet goed zijn als er kunstonderwijs gegeven zou worden vanaf de basisschool, zodat iedereen leert bewuster naar zijn omgeving te kijken?**

“Dat zou ik me heel goed kunnen voorstellen. Ik ben zelf een huisvader, heb drie kinderen, en in die zin heb daar ook wel ervaring mee. Ik denk dat de invloed van kunstonderwijs vanaf het laagste niveau oneindig groot kan zijn, in positieve zin. Zelf geef ik overigens les aan de Mahku in Utrecht, een masteropleiding interieurarchitectuur en Herman doceert aan de TU Delft. Daarnaast geven we altijd een paar stagiaires de kans om praktijkervaring bij ons op te doen. Onderwijs vinden we een belangrijk onderdeel van wat we doen en wat we zijn. Het gaat om kennisoverdracht aan nieuwe generaties, maar het is ook een kruisbestuiving: wij krijgen zo input van jonge getalenteerde ontwerpers, waar wij op onze beurt weer veel aan hebben.”

Als je kijkt naar jouw eigen ‘leermeesters’, hoe is hun invloed terug te zien in je werk?

“Ik vind voorbeelden in detaillering bij mijn grote helden: Frank Lloyd Wright, Carlo Scarpa, Luis Barragán, Ludwig Mies van der Rohe, Le Corbusier. We zijn nu met een exterieur bezig op het Rembrandtplein in Amsterdam. Daar proberen we iets eigentijds neer te zetten wat tegelijkertijd recht doet

aan de historische plek. Als je zo probeert te laveren tussen eigentijds en historisch, kun je soms houvast vinden bij grote voorbeelden. Een ander voorbeeld is een nieuwbouwwoning in Amstelveen, in de polder, waar we nu mee bezig zijn. Daar zoeken we nadrukkelijk aansluiting bij Frank Lloyd Wright. Omdat de polder in zekere zin vergelijkbaar is met de prairie, is de horizontaliteit van Wrights prairiehuizen een mooi uitgangspunt.”

Stel je wordt gevraagd om Minister van VROM te worden, zou dat iets voor je zijn?

“Nou nee, haha. Maar in mijn droom wel! Dan zou ik verregaande volmachten willen hebben. Dan zou ik - met verlichte despotie zullen we maar zeggen - grond onteigenen, afpakken en opdrachten verstrekken. Ik zou een enorme zak geld nodig

hebben, maar ik zou het wel voor elkaar krijgen. Ik zou de vervuiling van het landschap onmiddellijk een halt toeroepen, sterker nog: omkeren. Ik zou alle bedrijventerreintjes laten afbreken en veel meer centreren in grootschalige en hoogwaardige gebieden zodat de schaarse ruimte die we hebben, gewaarborgd blijft. Nederland ontleent zijn schoonheid aan horizontaliteit met hier een daar een kerkje. Het landschap is verrommeld, verpieterd en verprut doordat overal maar lelijke loodsjes en kantoorgebouwtjes neergezet zijn. Terwijl dat ook makkelijk mooi gedaan zou kunnen worden. In Amsterdam-Noord wordt nu een prachtig bedrijventerrein gemaakt aan de Cornelis Douwesweg. Daar is zelfs het hekwerk van een opslagterrein van balken en bakstenen met liefde vormgegeven. Er ligt een mooie taak voor architecten en vormgevers om dat heel consequent zo aan te pakken. Ik zou ook de steden nog veel meer verdichten en verhogen. Een stad kan heel wat hebben. Zelfs zo'n 17e-eeuwse stad als Amsterdam kan een skyline hebben. Qua woningbouw bijvoorbeeld, zou je in Amsterdam-Noord heel goed de lucht in kunnen. Die

hoogbouw ga je inderdaad vanuit de historische stad zien ja, maar dat is toch leuk? En andersom ook, als je van de wolkenkrabbers naar die 17e-eeuwse stad kijkt. Dat geeft over en weer dynamiek. Een stad is altijd in beweging, als je dat tegenhoudt, blijf je eeuwig in plaggenhutten wonen. De krampachtigheid moet uit het beleid.”

Welke stad is daar naar jouw idee in geslaagd?

“Ik ben laatst nog in Barcelona geweest met mijn gezin en dat vind ik wel een heel aangename plek. In stedenbouwkundig opzicht maar ook architectonisch, cultureel en als het gaat om het niveau van voorzieningen. Het is bijna Amsterdam, maar dan met een heel prettig klimaat. Barcelona ligt geografisch natuurlijk ook ongelooflijk: als ik daar op de fiets spring, ben ik in tien minuten op het strand om even een visje naar binnen te prikken en met de auto zit je in pakweg een kwartiertje in de bergen. Ik kan me wel voorstellen dat ik daar zou wonen en werken.” ■